

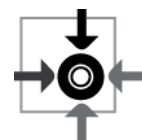
סוכה

ידע קודם

1. משנה, מסכת סוכה: פרק א, משניות א-ה; פרק ב, משניות ו-ט;
2. ארגון המשנה לפי כללי כאמד"ט (כותרת, אומר, מקרה, דין, טעם).

יעדי המשימה

1. **הבנה ופרשנות** – ניסוח בעיות ופתרונות בסוגיות הנוגעות לבניית סוכה ושיבה בה;
2. **התמצאות במבנה של טקסט הלכתי** – ארגון משנה, מסכת סוכה, לפי כללי כאמד"ט;
3. **מיומנות כללית** – **הבעה בכתב** – ניסוח בעיות ופתרונות מסוגים שונים;
4. **ערכים ורלוונטיות** – כתיבת רפלקציה אישית על המשימה.

התנאים לביצוע המשימה

1. עבודה אישית ועבודה בקבוצות;
2. שני שיעורים בכיתה ועבודה בבית.

החומרים לביצוע המשימה

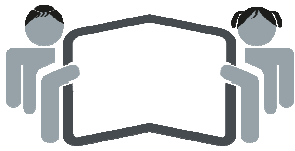
המשימה לתלמיד 'סוכה', שבה אמצעי העזר האלה:

- דוגמאות למשפטי פתיחה לפניית של 'תושבי השכונה' (עמ' 2 במשימה לתלמיד);
- רשימת סוגיות הנוגעות לבניית סוכה ולישיבה בה (עמ' 3 במשימה לתלמיד);
- דוגמאות למשפטי פתיחה למכתבי תשובה ל'תושבי השכונה' (עמ' 4 במשימה לתלמיד);
- הנחיות לכתיבת הסיכום האישי (עמ' 5 במשימה לתלמיד).

התוצר המצופה מהתלמיד

1. שלוש פניות של תלמידים (בתפקיד של תושבי השכונה), הנוגעות לבניית סוכה ולישיבה בה;
2. מכתבי תשובה ל'תושבי השכונה';
3. חלוקת המשנה לפי כללי כאמד"ט;
4. סיכום אישי.

מורים יקרים,

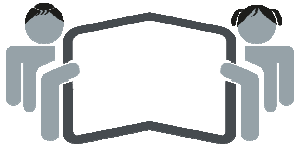
לפניכם משימת הערכה בנושא 'סוכה'.

במשימה זו יזכו התלמידים להיכנס במקצת לתוך עולם השאלות שרבנים ופוסקים נשאלים מדי יום ביומו וגם לתשובותיהם. התלמידים יידרשו לכתוב בלשונם שאלות בהלכות סוכה (בניית הסוכה והישיבה בה) וכן את התשובות לפי המחלוקות השונות המוצגות במשניות של מסכת סוכה (ולאו דווקא לפי ההלכה למעשה). אנו מאמינים כי דרך משימה זו יהיו לימוד המשנה והבנת המשנה יסודיים ומעמיקים יותר, והתלמידים ימצאו בהם עניין והנאה מרובה. התלמידים, כמובן, אינם פוסקי הלכה, ויש להסביר להם שאין פוסקים הלכה ממשנה. כמו כן נדרש זמן רב של לימוד מעמיק כדי להיות רב פוסק, ולכן הם מתבקשים במשימה זו לענות אך ורק על מה שלמדו במשנה.

חזרה על החומר שנלמד: לפני שמתחילים במשימה כדאי לשוב ולדון בכיתה על משניות הסוכה ולוודא כי התלמידים מתמצאים במשניות ומבינים אותן.

המשימה כוללת שלב של ניסוח שאלות ותשובות ושלב של ניסוח בעיות ופתרון. מיומנויות אלה נדרשות מתלמידים בכיתה ד' לפי תכנית הלימודים בחינוך לשוני (הישג נדרש 3: הפקת טקסטים כתובים, התקינים מבחינה לשונית והולמים מבחינה תקשורתית). אפשר להיעזר במורה ללשון כדי להכין את התלמידים לחלק זה של המשימה.

הצגת המשימה 'סוכה' לתלמידים: מומלץ לקרוא את המשימה עם התלמידים ולהסביר להם שביצוע המשימה הוא כלי הערכה – הערכת המורה, הערכה עצמית (והערכת עמיתים, לפי שיקול דעתו של המורה). כמו כן מומלץ להסביר לתלמידים שהם ישלימו את המשימה בשלבים, ושהמורה ינחה אותם בכל אחד משלבי המשימה.

שלב 1 – כתיבת פניות

יעדי שלב 1

1. **הבנה ופרשנות** – ניסוח בעיות בסוגיות הנוגעות לבניית סוכה והישיבה בה;
2. **מיומנות כללית** – **הבעה בכתב** – ניסוח בעיות מסוגים שונים.

התנאים לביצוע שלב 1

עבודה בכיתה בקבוצות

החומרים לשלב 1

1. דוגמאות למשפטי פתיחה **לפניות** של יתושבי השכונה (עמ' 2 במשימה לתלמיד);
2. רשימת סוגיות הנוגעות לבניית סוכה ולישיבה בה (עמ' 3 במשימה לתלמיד).

הנחיות להעברת שלב 1

1. יש לחלק את תלמידי הכיתה לקבוצות של שלושה תלמידים. בכל קבוצה ידונו התלמידים בסוגיות הנוגעות לבניית סוכה ולישיבה בה.
2. תלמידי הקבוצה, כתושבי השכונה, יכתבו שלוש פניות בנוגע לסוגיות הנוגעות לבניית סוכה ולישיבה בה במצבים שונים.
3. יש להפנות את התלמידים לרשימת הסוגיות בעמ' 3 במשימה לתלמיד. יש להסביר לתלמידים כי הם יכולים להיעזר במשפטי הפתיחה המופיעים בעמ' 2 במשימה לתלמיד או לנסח את הפניות בעצמם.
4. התלמידים ימסרו את הפניות שכתבו להערכת המורה.
5. התלמידים יתקנו את הפניות עוד לפני שיעברו לשלב הבא במשימה.

הערות:

1. יש לוודא שכל קבוצה תנסח שאלות בנושאים מגוונים, ושבאוסף הפניות של כל הכיתה יהיה ייצוג של הנושאים השונים הנוגעים לבניית סוכה ולישיבה בה.
2. במקרה הצורך אפשר לתת לתלמידים דוגמאות לפניות של תושבים (לדוגמה, ליאיר נולד אח ואמו עסוקה מאוד בטיפול בתינוק. האם היא חייבת במצוות ישיבה בסוכה?).

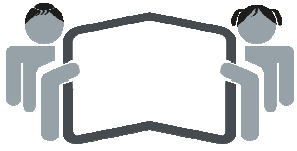
התוצר של שלב 1

שלוש פניות של תלמידים (בתפקיד של תושבי השכונה), הנוגעות לבניית סוכה ולישיבה בה.

הערכת שלב 1

יש להעריך את הפניות לפי המחווין, ולהחזיר אותן לתלמידים עם משוב.

שלב 2 – מענה לפנייה

יעדי שלב 2

1. **הבנה ופרשנות** – ניסוח פתרונות בסוגיות הנוגעות לבנית סוכה ושיבה בה;
2. **התמצאות במבנה של טקסט הלכתי** – ארגון משנה, מסכת סוכה, לפי כללי כאמד"ט;
3. **מיומנות כללית** – הבעה בכתב – ניסוח פתרונות מסוגים שונים.

התנאים לביצוע שלב 2

עבודה קבוצתית בכיתה

החומרים לשלב 2

1. מכתב פנייה של 'יתושבי השכונה' שהתלמידים ניסחו בשלב 1, מתוקן לפי משוב המורה;
2. דוגמאות למשפטי פתיחה למכתבי **תשובה** ל'יתושבי השכונה' (עמ' 4 במשימה לתלמיד).

הנחיות להעברת שלב 2

1. המורה ימין את הפניות שכתבו תלמידי הכיתה ויבחר ביניהן פניות חשובות בנושאים מגוונים. בין הקבוצות תיערך הגרלה, וכל קבוצה תקבל פנייה אחת שנוסחה על ידי קבוצה אחרת.
2. התלמידים בקבוצה יצטרכו למצוא את המשנה העוסקת בסוגיה שהובאה לפניהם, לדון בסוגיה זו או במחלוקת הנוגעת לסוגיה ולהמליץ על פתרון הולם לה.
3. תלמידי הקבוצה יכתבו מכתב תשובה ל'יתושבי השכונה', שבו הסוגיה ומכתב התשובה ינוסחו בשפת התלמיד. כדי לכתוב את מכתבי התשובה יוכלו התלמידים להיעזר במשפטי הפתיחה הכתובים במשימה לתלמיד בעמ' 4 או לנסח את המכתבים בעצמם.
4. התלמידים יכתבו את המשנה הרלוונטית לסוגיה שבמכתב לפי כללי הכאמד"ט.
5. התלמידים ימסרו את מכתבי התשובה שכתבו ואת ניתוח המשנה להערכת המורה.

התוצרים של שלב 2

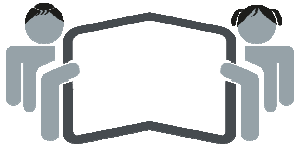

1. מכתבי תשובה ל'יתושבי השכונה';
2. חלוקת המשנה לפי כללי כאמד"ט.

הערכת שלב 2

יש להעריך את המכתבים ואת ניתוח הסוגיה לפי המחווך ולהחזיר אותם לתלמידים עם משוב.

שלב 3 – סיכום אישי

יעד שלב 3

ערכים ורלוונטיות – כתיבת רפלקציה אישית על המשימה

התנאים לביצוע שלב 3

עבודה אישית בבית

החומרים לשלב 3

הנחיות לכתיבת הסיכום האישי (עמ' 5 במשימה לתלמיד)

הנחיות להעברת שלב 3

כל תלמיד יכתוב סיכום אישי (רפלקציה) ויתאר את שלבי העבודה לפי השאלות המנחות בעמ' 5 במשימה לתלמיד. יש להסביר לתלמידים שהם יכולים להרחיב את הסיכום כרצונם ולכתוב על דברים נוספים. יש לבדוק את הסיכומים ולהחזיר אותם לתלמידים עם משוב.

התוצר של שלב 3

סיכום אישי

הערכת שלב 3

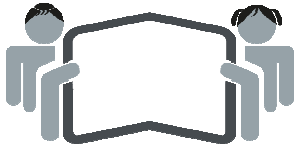

ההערכה תתבצע לפי המחווון לאחר סיום המשימה.

סיכום הערכת המשימה "סוכה"

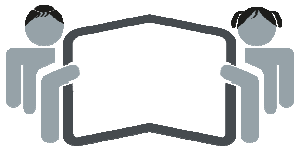

1. הערכת מכתבי הפנייה של 'תושבי השכונה' והחזרתם לתלמידים עם משוב (שלב 1);
2. הערכת מכתבי התשובה ל'תושבי השכונה' והחזרתם לתלמידים עם משוב (שלב 2);
3. הערכה של ניתוח המשנה לפי כללי הכאמד"ט והחזרתו לתלמידים עם משוב (שלב 2);
4. הערכת הסיכום האישי (בסיום המשימה).

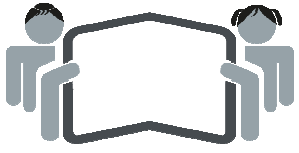

הצעות להרחבת המשימה

- אם הזמן המוקצב למשימה מאפשר זאת, אפשר לבקש מהתלמידים לעסוק במשימה במתן תשובות לשתיים או שלוש מהפניות שנוסחו, במקום לפנייה אחת בלבד.
- אפשר לבקש מהתלמידים להציג לכיתה את הפנייה שכתבו ואת מכתב התשובה שקיבלו. הם יכולים לעשות זאת באמצעות דגם, מצגת, מחזה, עלילון (קומיקס) או בכל דרך אחרת העולה על דעתם.
- אפשר להכין חוברת כיתתית, שבה השאלות ומכתבי התשובה ימוינו לפי נושאים, ולחלק אותה למשפחות לקראת סוכות. אפשר גם לפרסם את החוברת באתר בית הספר או באתר הכיתה. לצורך הכנת החוברת אפשר לבקש מהתלמידים שיכתבו מכתבי תשובה גם לשאלות שכתבו בקבוצות ולא התקבלו עליהן מכתבי תשובה במשימה.

קריטריון	רמת ביצוע מטלה	השגת היעד 6-5	קרוב להשגת היעד 4-3	בתחילת הדרך 2-1
הבנה ופרשנות: ניסוח בעיות ופתרונות בסוגיות הנוגעות לבניית סוכה וישיבה בה	כתיבת בעיות בנושאים של בניית סוכה והישיבה בה, לפי המשניות במסכת סוכה (שלב 1)	התלמיד כתב בלשונו שלוש בעיות הרלוונטיות לתוכני המשנה.	התלמיד כתב בלשונו שתי בעיות הרלוונטיות לתוכני המשנה או שכתב שלוש בעיות, אך העתיק אותן בלשון המשנה, או שכתב בעיות שחלקן אינן רלוונטיות לתוכני המשנה.	התלמיד כתב בלשונו בעיה אחת הרלוונטית לתוכני המשנה או שאינה רלוונטית, או שכתב יותר מבעיה אחת, אך העתיק אותן בלשון המשנה.
התמצאות במבנה של טקסט הלכתי: ארגון משנה לפי כללי כאמד"ט	כתיבת פתרון לבעיה בנושא בניית סוכה והישיבה בה, לפי המשניות במסכת סוכה (שלב 2)	התלמיד כתב בלשונו פתרון שתואם את המשנה.	התלמיד כתב בלשונו פתרון לא שלם או שתואם חלקית את המשנה, או שהעתיק אותו בלשון המשנה. אם הייתה מחלוקת במשנה בעניין הסוגיה, התלמיד זיהה אותה, אך לא הסביר אותה בביור.	התלמיד כתב בלשונו פתרון שאינו תואם את המשנה או שלא כתב פתרון כלל. אם הייתה מחלוקת במשנה בעניין הסוגיה, התלמיד לא ציין אותה כלל.
ערכים ורלוונטיות: כתיבת רפלקציה אישית על המשימה	ארגון המשנה, מסכת סוכה לפי כללי כאמד"ט (שלב 2)	התלמיד כתב את המשנה וארגן אותה לפי כללי כאמד"ט.	התלמיד כתב את המשנה וארגן אותה לפי חלק מכללי כאמד"ט.	התלמיד לא כתב את המשנה כלל או שכתב אותה וארגן אותה שלא לפי כללי כאמד"ט.
מיומנות כללית – הבעה בכתב: ניסוח בעיות ופתרונות מסוגים שונים (אופציונלי)	סיכום אישי (שלב 3)	התלמיד בחן את הפעילות שלו ואת שלבי העבודה תוך כדי חשיבה עליהם, והסביר איך התמודד עם המשימה.	התלמיד בחן את הפעילות שלו ואת שלבי העבודה תוך כדי חשיבה עליהם, והסביר באופן חלקי איך התמודד עם המשימה.	התלמיד הסביר באופן דל איך התמודד עם המשימה או שלא הסביר זאת כלל.
	הצגה בכתב של בעיות ופתרונות בנוגע לסוכה, במכתבי הפנייה והתשובה ל'תושבי השכונה'	התלמיד ניסח את הבעיות והפתרונות בבהירות.	התלמיד ניסח את הבעיות והפתרונות במעורפל.	התלמיד ניסח את דבריו כך שהבעיות והפתרונות לא היו מובנים. התלמיד הציג את המידע בצורה מרושלת.

תוצרי תלמידים לדוגמה

זה הסורה של יציק עם מין למה
 בסוף כל המעשה אולי זה הכי טוב
 לפי יציק סוכה לפי מציאות סוכה יהיו לפני
 סוכה עכשיו

(א) אלו של חזר מהשינה עם חפצות של זרעים ועם אותם עם
 גם הסוכה, דהאם הסוכה נשנה? אם לא, איך זה יציק לעשות
 קבצי להכשיר אותה?

1. מה המטרה העיקרית לסבך כשרה או פסולה?
 ג' אה פנים סוכה זו ג' חורים וצמוד באמצע
 כמורה כשר או פסול?
 3. אלו יש בחצר סוכה בעלת ארבעה דפנות ובסביבה
 כסדרן צדקה על היתם, כשרה או פסולה?

